

ADMINISTROVANIE SYSTÉMU VÝVOZNÝCH NÁHRAD PO VSTUPE SLOVENSKEJ REPUBLIKY DO EURÓPSKEJ ÚNIE

Ceny poľnohospodárskych produktov sú v štátoch Európskej únie (ďalej len „EÚ“) v dôsledku cenových opatrení v jednotlivých organizáciách trhu všeobecne vyššie ako sú ceny rovnakého tovaru na svetovom trhu.

Vývozcom sú z prostriedkov Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu poskytované vývozné náhrady, ktoré majú zabezpečiť:

- konkurencieschopnosť výrobkov na trhoch v 3. krajinách,
- vyrovnať rozdiel medzi cenami na svetových trhoch a cenami v rámci Spoločenstva,
- umožniť vývoz na základe cien na svetových trhoch

Tieto prostriedky sú v podmienkach Slovenskej republiky od 1. 5. 2004 poskytované vývozcom prostredníctvom Pôdohospodárskej platobnej agentúry v Bratislave.

ZÁKLADNÉ PRÁVNE PODKLADY v ich platnom znení

Všeobecne	Nariadenie Komisie (ES) č. 800/1999, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie vývozných náhrad na poľnohospodárske výrobky
	Nariadenie Komisie (ES) č. 2220/85, ktorým sa stanovujú spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie systému zábezpek pre poľnohospodárske výrobky
	Nariadenie Komisie (ES) č. 376/2008 z 23. apríla 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania systému dovozných a vývozných licencií a certifikátov s vopred stanovenou sadzbou náhrady pre poľnohospodárske výrobky
	Nariadenie Komisie (ES) č. 1001/2007 z 29. augusta 2007, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 800/1999 a (ES) č. 2090/2002, pokiaľ ide o kontroly v rámci vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky
	Nariadenie Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov)
	Nariadenie Komisie (ES) č. 159/2008, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 800/1999 a č. NK (ES) 2090/2002 týkajúce sa fyzických kontrol uskutočňovaných pri vývoze poľnohospodárskych produktov, ktoré boli kvalifikované pre náhrady
	Nariadenie Komisie (ES) č. 499/2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1501/95 a nariadenie (ES) č. 800/1999 v súvislosti s podmienkami poskytovania vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky

	Usmernenie ministra pôdohospodárstva SR na úseku štátnej správy udeľovania licencií na dovoz a vývoz poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov (je k nahliadnutiu na webovskej stránke ministerstva www.mpsr.sk)
Konkrétne	Komoditné pravidlá

1. POJMY

Vývozné náhrady sa poskytujú pri vývoze poľnohospodárskych produktov do „tretích krajín“ – štáty okrem Spoločenstva (krajiny EÚ), a vyrovnávajú rozdiel medzi vyššou cenovou hladinou na trhu Spoločenstva a nižšou hladinou cien na svetovom trhu.

Výška vývozných náhrad je rovnaká pre celé Spoločenstvo, je určovaná pravidelne Európskou Komisiou (ďalej len „EK“), a závisí od úrovne cien na svetovom trhu a na trhu Spoločenstva. Výrobky, na ktoré EK poskytne produkčnú náhradu, sa neposkytuje vývozná náhrada.

Výška sadzieb vývozných náhrad určená EK pre každý výrobok (podľa nariadenia Komisie (EHS) č. 3846/1987 v platnom znení, ktorým sa ustanovuje nomenklatúra poľnohospodárskych výrobkov pre vývozné náhrady), je diferencovaná podľa oblastí alebo krajiny určenia a je uverejnená formou nariadenia EK v úradnom vestníku Spoločenstva. Sadzby vývozných náhrad sú vyjadrené v EUR na mernú jednotku. Nárok na vývoznú náhradu má ako fyzická, tak aj právnická osoba v prípade, že tieto vlastnia oprávnenie na podnikanie v obchodných činnostiach.

Náhrada je určovaná ku dňu prijatia žiadosti o vývoznú licenciu s vopred stanovenou náhradou. V licencií s vopred stanovenou vývoznou náhradou je uvedená krajina určenia.

Všeobecné podmienky, ktorými sa ustanovujú podrobné pravidlá pre uplatňovanie vývozných náhrad na poľnohospodárske výrobky sú obsiahnuté v Nariadení Komisie (ES) č. 800/1999, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie vývozných náhrad na poľnohospodárske výrobky v platnom znení.

Typy vývozných náhrad

Existujú dva typy vývozných náhrad:

Nediferencovaná – vývozná náhrada je rovnaká pre všetky miesta určenia, nárok na vývoznú náhradu vzniká pri opustení colného územia Spoločenstva.

Diferencovaná – vývozná náhrada sa odlišuje podľa toho, kam sú produkty vyvážané, náhrada je väčšinou vyššia a nárok na ňu vzniká pri dovoze do určitej tretej krajiny, ktorý sa dokazuje predložením jedného z nasledujúcich dokladov: Doklad o zaplatení dovozného cla v tretej krajine alebo Certifikát o vyložení a dovoze vypracovaný schválenou medzinárodnou Agentúrou pre kontrolu a dozor (zoznam agentúr nájdete na str.).

Požiadavky na výrobky

Výrobky, na ktoré môže byť poskytnutá vývozná náhrada sú uvedené v nariadení Komisie (EHS) č. 3846/1987 v platnom znení, ktorým sa zároveň zavádza nomenklatúra poľnohospodárskych výrobkov pre vývozné náhrady, výrobky na ktoré sú aktuálne poskytované vývozné náhrady sú v aktuálnom nariadení Komisie podľa jednotlivých komodít.

Vývozné náhrady sa môžu poskytnúť na nasledujúce komodity:

Obilie

Ovocie a zelenina čerstvé a spracované

Cukor

Víno

Oleje a tuky

Ryža

Hovädzie mäso

Bravčové mäso

Mäso z hydiny a vajcia

Mlieko a mliečne výrobky

Podmienkou poskytnutia je, že na danú komoditu sú nariadeniami EK vypísané sadzby vývozných náhrad vo výške nula a viac EUR na jednotku množstva.

Výrobky, na ktoré môže byť poskytnutá vývozná náhrada musia spĺňať nasledujúce podmienky:

- musia byť vyvezené zo Spoločenstva do 60 kalendárnych dní odo dňa prijatia jednotnej colnej deklarácie;
- musia byť zdravotne nezávadné, v dobrej a trhovo uplatniteľnej kvalite;
- musia mať pôvod zo Spoločenstva a byť vo voľnom obehu v Spoločenstve alebo;
- musia byť vo voľnom obehu Spoločenstva alebo;
- musia byť vo voľnom obehu v Spoločenstve, pričom je výška vývozných náhrad obmedzená na zaplatenú výšku dovozných poplatkov vybratých v čase dovozu;
- nie sú zmenené za dobu, pokiaľ boli v colnom konaní;
- spĺňajú zvláštne záväzné podmienky (predovšetkým zdravotné a hygienické), platné v krajine určenia;
- v prípade diferencovanej vývozných náhrad musia byť dovezené na miesto určenia do 12 mesiacov od prijatia jednotnej colnej deklarácie.

Žiadna vývozná náhrada sa neposkytuje:

- pri vývoze produktov dovezených z tretích krajín a vyvezených späť do tretích krajín;
- na výrobky, ktoré prekročia maximálnu úroveň rádioaktivity povolenej podľa legislatívy Spoločenstva;
- podliehajúce vývozných dani alebo inému vývoznému poplatku (to aj v prípade zložiek u zloženého výrobku);
- na výrobky, ktoré nie sú primeranej a prijateľnej kvality ku dňu prijatia jednotnej colnej deklarácie.

2. Žiadosť o vývoznú náhradu a potrebné doklady

Vývozca musí vlastniť vývoznú licenciu s vopred stanovenou vývoznou náhradou vydanou Pôdohospodárskou platobnou agentúrou podľa nariadenia Komisie (ES) č. 376/2008, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania systému dovozných a vývozných licencií a certifikátov s vopred stanovenou sadzbou náhrady pre poľnohospodárske výrobky.

Táto licencia nie je vyžadovaná, keď je množstvo vyváženého produktu nižšie alebo rovné množstvám uvádzaným v prílohe č. II. vyššie uvedeného nariadenia Komisie na jednu jednotnú colnú deklaráciu, t. j. pre 12 – miestny kód nomenklatúry vývozných náhrad.

Vývozná náhrada bude vyplatená na základe týchto dokladov:

- Žiadosť o poskytnutie vývozných náhrad vo forme Jednotnej colnej deklarácie
- Vývozná licencia AGREX s vopred stanovenou sadzbou náhrady
- Potvrdenie o pôvode výrobku
- Jednotná colná deklarácia
- Kontrolná kópia T5
- Certifikát kvality výrobku
- Kópia faktúry
- Prepravné doklady
- Prehlásenie o pôvode
- Prehlásenie žiadateľa o vývoznú náhradu
- Diferencovaná náhrada: Doklad o zaplatení dovozného cla v tretej krajine alebo Certifikát o vyložení a dovoze vypracovaný schválenou medzinárodnou Agentúrou pre kontrolu a dozor
- Deklarácia o výrobku (v prípade žiadosti o vývoznú náhradu na vybrané zložky výrobku)

Doklady musia byť doručené Pôdohospodárskej platobnej agentúre najneskoršie do 12 mesiacov po dátume prijatia jednotnej colnej deklarácie. Pôdohospodárska platobná agentúra zrealizuje platby vývozných náhrad do 3 mesiacov odo dňa, kedy má k dispozícii všetky doklady a informácie potrebné k vybaveniu nároku. Doručenie dokladov do 12 mesiacov zabezpečuje vyplatenie vývozných náhrad vo výške 100 %, do 18 mesiacov vo výške 85 % a po 18 mesiacoch stráca vývozca nárok na vyplatenie vývozných náhrad.

3. Výpočet vývozných náhrad

Výška vývozných náhrad sa vypočíta na základe aktuálnej sadzby vývozných náhrad uverejnenej v úradnom vestníku Európskej únie – Official Journal of the European Union (podľa KN-kódu príslušného výrobku) a skutočne vyváženého množstva výrobku.

4. Krátenie

Základnou požiadavkou pre vyplatenie vývozných náhrad je vývoz výrobkov do 60 dní odo dňa prijatia jednotnej colnej deklarácie colnými orgánmi. V prípade, že táto lehota sa nedodrží,

vývozná náhrada bude znížená o 15 % a za každý deň, o ktorý je časový limit prekročený o ďalších 5 %.

V prípade diferencovanej náhrady musia byť výrobky dovezené do tretej krajiny do 12 mesiacov, inak bude vývozná náhrada znížená o 15 % a za každý deň, o ktorý je časový limit prekročený o ďalšie 2 %.

5. Administratívne postupy

Formy a postupy vývozne náhrady:

- **Konečná platba** – náhrada je vyplatená po predložení dokladov o uskutočnení vývozu

1. Žiadosť o vývoznú náhradu

Vývozca predloží žiadosť o vývoznú náhradu vo forme Jednotnej colnej deklarácie.

2. Kontrola žiadosti

Skontroluje sa správnosť a úplnosť všetkých údajov potrebných k výpočtu vývozne náhrady.

3. Kontrola lehôt

Po doručení všetkých potrebných dokladov sa skontrolujú stanovené lehoty a v prípade ich nedodržania príde ku kráteniu náhrady.

4. Výplata náhrady

Na základe dodržania všetkých lehôt a požiadaviek sa vypočíta vývozná náhrada, ktorá bude vyplatená.

- **Zálohová platba** – náhrada je vyplatená akonáhle je prijatá jednotná colná deklarácia pod podmienkou zloženia zábezpeky na účet Pôdohospodárskej platobnej agentúry vo výške 110 % požadovanej náhrady (zábezpeka je vrátená po doručení stanovených dokladov; pri nedodržaní lehôt je zábezpeka krátená).

1. Žiadosť o zálohu na vývoznú náhradu

Vývozca podá žiadosť o poskytnutie zálohy na vývoznú náhradu a zároveň zloží zábezpeku vo výške 110 % požadovanej zálohy akonáhle je prijatá jednotná colná deklarácia.

2. Kontrola žiadosti

Skontroluje sa správnosť a úplnosť všetkých údajov potrebných k výpočtu vývozne náhrady.

3. Kontrola výšky zloženia zábezpeky

Skontroluje sa či bola zložená požadovaná výška zábezpeky.

4. Výplata zálohy na vývoznú náhradu

Vyplatí sa záloha na vývoznú náhradu v požadovanej výške.

5. Kontrola lehôt

Po doručení všetkých potrebných dokladov sa skontrolujú stanovené lehoty, prípadne sa vyvodí sankcie.

6. Uvoľnenie, prípadne prepadnutie zábezpeky

Na základe splnenia všetkých lehôt a požiadaviek sa uvoľní buď celá zábezpeka, alebo časť zábezpeky prepadne.

INFORMAČNÉ ZDROJE:

EUR-Lex (stránka Európskej únie – v jazykoch členských štátov)

<http://www.eur-lex.europa.eu>

(kliknutím sa dostanete na Prístup k právu EÚ a ak ďalej klikneme dostaneme sa na Základné vyhľadávanie, alebo Rozšírené vyhľadávanie. K dispozícii sú aj konsolidované verzie jednotlivých nariadení).

ZÁKLADNÁ LEGISLATÍVA A INFORMÁCIE PODĽA JEDNOTLIVÝCH KOMODÍT

A. RASTLINNÉ KOMODITY

OBILIE

Vývozná náhrada sa poskytuje na základe žiadosti a po predložení príslušnej vývoznej licencie v závislosti na nomenklatúre je možné získať vývoznú náhradu bez predloženia licencie na množstvo 500 alebo 5 000 kg v jednej zásielke.

Zoznam výrobkov, pre ktoré je poskytnutá vývozná náhrada, a výška tejto náhrady sa určí formou Nariadenia Komisie raz za mesiac, s možnosťou verejného súťaženia.

OVOCIE A ZELENINA ČERSTVÉ A SPRACOVANÉ

Vývozná náhrada sa poskytuje na základe žiadosti a po predložení príslušnej vývoznej licencie. Vývoznú náhradu je možné získať bez predloženia licencie na množstvo do 300 kg v jednej zásielke.

Zoznam výrobkov, pre ktoré je poskytnutá vývozná náhrada, a výška tejto náhrady sa určuje pravidelne formou Nariadenia Komisie, avšak bez možnosti verejnej súťaže.

Vývozná náhrada na spracované ovocie a zeleninu sa poskytuje na základe predloženia žiadosti a príslušnej vývoznej licencie a poskytuje sa na cukor obsiahnutý v danom spracovanom výrobku. Podmienkou je dodanie deklarácie o výrobku, kde je deklarovaný obsah cukru v prepočte na 100 kg.

CUKOR

Vývozné náhrady sa poskytujú na základe žiadosti a po predložení príslušnej vývoznej licencie. Vývoznú náhradu je možné získať bez predloženia licencie na množstvo do 2 000 kg v jednej zásielke.

Vývoznú náhradu možno získať aj v rámci tzv. verejnej súťaže, ktorú vyhlasuje EK na každý hospodársky rok. Oznámenie o verejnej súťaži a podmienky verejnej súťaže sú uverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev.

Podmienkou prihlásenia sa do súťaže je zaslanie platných ponúk v stanovených termínoch a zloženie zábezpeky.

VÍNO

Vývozná náhrada sa poskytuje na základe žiadosti a po predložení príslušnej vývoznej licencie. Vývoznú náhradu je možné získať bez predloženia licencie na množstvo do 10 hl v jednej zásielke.

Zoznam výrobkov, pre ktoré je poskytnutá vývozná náhrada, a výška tejto náhrady sa stanovuje formou Nariadenia Komisie pravidelne podľa situácie na trhu Spoločenstva, avšak bez možnosti verejnej súťaže.

OLEJE A TUKY

Vývozná náhrada sa poskytuje na základe žiadosti a po predložení príslušnej vývoznej licencie. Vývoznú náhradu je možné získať bez predloženia licencie na množstvo 100 kg v jednej zásielke.

Zoznam výrobkov, pre ktoré je poskytnutá vývozná náhrada, a výška tejto náhrady sa určuje pravidelne formou nariadenia Komisie.

RYŽA

Vývozná náhrada sa poskytuje na základe žiadosti a po predložení príslušnej vývoznej licencie. Vývoznú náhradu je možné získať bez predloženia licencie na množstvo 1 000 kg v jednej zásielke.

Zoznam výrobkov, pre ktoré je poskytnutá vývozná náhrada, a výška tejto náhrady sa určuje pravidelne formou nariadenia Komisie.

A. ŽIVOČÍŠNE KOMODITY

HOVÄDZIE MÄSO

Vývozná náhrada sa poskytuje na základe žiadosti a po predložení príslušnej vývoznej licencie. Náhrada je stanovená ku dňu podania žiadosti o vývoznú licenciu s vopred stanovenou náhradou pre miesto určenia uvedené v licenci. Vývoznú náhradu je možné získať bez predloženia licencie na množstvo do 200 kg alebo na 1 zviera v jednej zásielke.

Pre niektoré druhy hovädzieho mäsa sú poskytované osobitné vývozné náhrady:

- čerstvé alebo chladené mäso vo forme celých jatočných tiel, polovičiek, kompenzovaných štvrtí, predných alebo zadných štvrtí,

Poskytnutie náhrady je podmienené predložením:

- Osvedčenia pre mäso z dospelého samčieho hovädzieho dobytku

- jednotlivito balené vykostené hovädzie mäso z čerstvých alebo chladených predných alebo zadných štvrtí s priemerným obsahom chudého mäsa minimálne 55 %, Poskytnutie náhrady je podmienené predložením:
 - Vyhlásenia o vykosení predných/zadných štvrtí z dospelého samčieho hovädzieho dobytku,
 - Osvedčenia pre mäso z dospelého samčieho hovädzieho dobytku,
 - Certifikátu pre vykostené mäso z predných/zadných štvrtí z dospelého samčieho hovädzieho dobytku
- konzervy z hovädzieho mäsa, musia:
 - byť vyrobené z hovädzieho a teľacieho mäsa pochádzajúceho zo Spoločenstva,
 - obsahovať najmenej 60 % hovädzieho a teľacieho mäsa okrem vnútorností a tuku a
 - byť uložené do konzerv s jednotkovou hmotnosťou najviac 2 500 g čistej hmotnosti.

Pri vývoze čistokrvného plemenného dobytku samčieho pohlavia do veku 6 rokov treba na každé jedno zviera predložiť:

- plemenné osvedčenie (tzv. potvrdenie o pôvode s uvedením výsledkov o kontrole úžitkovosti a genetickej hodnoty zvierat'a, jeho rodičov a prarodičov),
- zdravotné osvedčenie pre čistokrvný plemenný dobytok, ktoré je požadované tretími krajinami určenia.

Pri vývoze živého dobytku KN-kódu 0102 platia ešte špeciálne podmienky týkajúce sa ochrany zvierat počas transportu na miesto určenia v tretej krajine.

BRAVČOVÉ MÄSO

Vývozná náhrada sa poskytuje na základe žiadosti a po predložení príslušnej vývoznnej licencie. Náhrada je stanovená ku dňu podania žiadosti o vývoznú licenciu s vopred stanovenou náhradou pre miesto určenia uvedené v licenci. Vývoznú náhradu je možné získať bez predloženia licencie na určitý druh bravčového mäsa na množstvo do 250 kg v jednej zásielke.

Náhrada sa neposkytuje pri vývoze výrobkov dovezených z tretích a vyvezených späť do tretích krajín, okrem prípadov, keď bude vyvezený produkt totožný s dovezeným produktom, a keď boli vybrané clá pri dovoze. Náhrada pre takto vyvezený produkt sa rovná vybranému clu pri dovoze, pokiaľ je clo nižšie ako uplatňovaná náhrada a pokiaľ je vybrané clo pri dovoze vyššie ako uplatňovaná náhrada, použije sa táto náhrada.

HYDINA A VAJCIA

Vývozná náhrada sa poskytuje na základe žiadosti a po predložení príslušnej vývoznnej licencie. Náhrada je stanovená ku dňu podania žiadosti o vývoznú licenciu s vopred stanovenou náhradou pre miesto určenia uvedené v licenci.

V prípade niektorých výrobkov (jednodňové kurčatá, násadové vajcia) sú vývozné licencie vydávané dodatočne. V týchto prípadoch nie je náhrada stanovená ku dňu podania žiadosti o vývoznú licenciu, ale ku dňu vývozu.

Náhrada sa neposkytuje pri vývoze výrobkov dovezených z tretích a vyvezených späť do tretích krajín, okrem prípadov, že bude vyvezený produkt totožný s dovezeným produktom, a že bolo vybrané clo pri dovoze. Náhrada pre takto vyvezený produkt sa rovná clu vybranému pri dovoze, pokiaľ je clo nižšie ako uplatňovaná náhrada a pokiaľ je clo vybrané pri dovoze vyššie ako uplatňovaná náhrada, použije sa táto náhrada.

Licencia sa nevyžaduje v tých prípadoch, keď je množstvo vyvážaného produktu nižšie alebo rovné 4 000 ks kurčiat domácich alebo 2 000 ks ostatnej hydiny a 250 kg mäsa z hydiny.

MLIEKO A MLIEČNE VÝROBKÝ

Vývozná náhrada sa poskytuje na základe žiadosti a po predložení príslušnej vývozej licencie. Vývozná náhrada pre vývoz syrov sa neposkytuje, pokiaľ cena vyplatená po hranicu je menšia ako 230 EUR na 100 kilogramov (to neplatí pre kategóriu syrov patriacich pod kód 0406 90 33 9919 nomenklatúry pre náhrady). Cena vyplatená po hranicu je cena zo závodu, ku ktorej sa pripočíta paušálna čiastka vo výške 3 EUR na 100 kg. Vývozná licencia sa nevyžaduje k vývozom s vývoznou náhradou na niektoré druhy mliečnych výrobkov určených na ľudskú konzumáciu do výšky 150 kg.

Niektoré z medzinárodných Agentúr pre kontrolu a dozor:

Veľká Británia

ITS Testing Services (UK) Ltd
Caleb Brett House
734 London Road
West Thurrock
Grays
UK – Essex RM20 3NL
Tel. (44) 17 08 68 02 00
Fax (44) 17 08 68 02 50
mstokes@caleb-brett.com

Nemecko

IPC Hormann GmbH
Ernst-August-Strasse 10
D – 29664 Walsrode
Tel.: +49516160390
Fax: +4951613039101
ipc@ipc-hormann.com

Holandsko

Control Union Nederland

Jufferstraat 9-15
Postbus 22074
NL – 3003 DB Rotterdam
Tel. (31-10) 282 33 90
Fax (31-10) 412 39 67
netherlands@controlunion.com

Dánsko

Baltic Control Ltd
Sindalsvej 42 B
Postboks 2199
DK – 8240 Risskov, Århus
Tel. (45) 86 21 62 11
Fax (45) 86 21 62 55
baltic@balticcontrol.com

Úplný zoznam agentúr Vám na požiadanie poskytneme na oddelení vývozných náhrad.